

36, 37. Ancak günahkârların yediği kanlı irinden başka yiyeceği de yoktur.

38, 39. Görebildikleriniz ve göremedikleriniz üzerine yemin ederim ki,

40. Hiç şüphesiz o (*Kur'an*), çok şerefli bir elçinin sözüdür.

(Sözün asıl sahibi, şüphesiz Cenab-ı Allah'tır. Elçi (peygamber veya Cebrail) aracılığı ile tebliğ edildiğinden, «söz» elçiye nisbet edilmiştir.)

41. Ve o, bir şair sözü değildir. Ne de az iman ediyorsunuz!

42. Bir kâhin sözü de değildir (*o*). Ne de az düşünüyorsunuz!

43. (*O*), âlemlerin Rabbi tarafından indirilmiştir.

44. Eğer (*Peygamber*) bize atfen bazı sözler uydurmuş olsaydı,

45. Elbette onu kısıvrak yakalardık.

46. Sonra onun can damarını koparırdık (*onu yaşatmazdık*).

47. Hiçbiriniz buna mâni de olamazdınız.

48. Doğrusu o (*Kur'an*), takvâ sahipleri için bir öğüttür.

49. İçinizde (*onu*) yalan sayanlar bulunduğu şüphesiz bilmekteyiz.

50. Muhakkak o, kâfirler için bir iç yarasıdır.

51. Ve o, gerçekten kat'î bilginin ta kendisidir.

52. O halde, ulu Rabbinin adını yüceltip noksanlıklardan tenzih et.

(70)

YETMİŞİNCİ SÜRE el-MEÂRİC

Mekke'de nâzil olan bu sûre, 44 âyettir. Adını, üçüncü âyetindeki «el-meâric» kelimesinden almıştır. Meâric, «ma'rec»in çoğulu olup «yükselme dereceleri» demektir.

Bismillâhirrahmânirrahîm

1, 2, 3. Birisi, yükselme derecelerinin sahibi olan Allah katından inkârcılara gelecek olan ve hiç kimsenin savamayacağı azabı istedi!

(Burada kıyameti ve ahiret azabını alaya alıp Hz. Peygamber'den bir an önce onu getirmesini

الجزء التاسع والعشرون سورة الحاقة

وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غَسِيلٍ ۗ لَأَيَّا كَأُكَلِّهِ إِلَّا الْأَخِطُونَ ﴿٣٧﴾ فَلَا أُقْسِمُ بِمَا تُبْصِرُونَ ﴿٣٨﴾ وَمَا لَا تَبْصِرُونَ ﴿٣٩﴾ إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿٤٠﴾ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٤١﴾ وَلَا يَقُولُ كَاهِنٌ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾ نَزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٣﴾ وَأُوْتُو قَوْلًا بَعْضَ الْأَقْوِيلِ ﴿٤٤﴾ لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ ﴿٤٥﴾ ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ ﴿٤٦﴾ فَمَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِرِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِنَّهُ لَتَذِكْرٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾ وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾ وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾ وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ ﴿٥١﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٥٢﴾

سُورَةُ الْمَعَارِجِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ﴿١﴾ لِّلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ ﴿٢﴾ مِّنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ ﴿٣﴾ تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ﴿٤﴾ فَأَصْبَرَ صَبْرًا جَمِيلًا ﴿٥﴾ إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا ﴿٦﴾ وَرَأَيْنَهُ قَرِيبًا ﴿٧﴾ يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْمُهْلِ ﴿٨﴾ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ ﴿٩﴾ وَلَا يَسْأَلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا ﴿١٠﴾

٥٦٨

isteyen -Nadr b. Hâris ve Ebu Cehil gibi- müşriklere işaret edilmektedir.)

4. Melekler ve Rûh (*Cebrail*), oraya, miktarı (*dünya senesi ile*) ellibin yıl olan bir günde yükselip çıkar.

(Âyetteki «gün»ün manası için bak. Secde 32/5'in açıklaması.)

5. (*Resûlüm!*) Şimdi sen güzelce sabret.

6. Doğrusu onlar, o azabı (*ihhtimalden*) uzak görüyorlar.

7. Biz ise onu yakın görmekteyiz.

8. O gün gökyüzü, erimiş maden gibi olur.

9. Dağlar da atılmış yüne döner.

10. Dost, dostu sormaz.

سُورَةُ الْمَعَارِجِ

الجزء التاسع والعشرون

يُبْصِرُ وَيَصْبِرُ وَنُهُمُ يُؤَدُّ الْمُجْرِمَ لِيَوْمِهِ ۚ لَوِ يَفْقَدِي مِنَ عَذَابٍ يَوْمَئِذٍ بِنَبِيِّهِ ۚ
 وَصَحْبَتِهِ ۚ وَأَخِيهِ ۚ وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُؤَيِّسُ ۚ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
 ثُمَّ يُنْجِيهِ ۚ كَلَّا إِنَّمَا لَطْفُ ۚ نَزَاعَةَ لِلشَّوَى ۚ تَدْعُوا مَنْ أَدْبَرَ
 وَتَوَلَّى ۚ وَجَمَعَ فَأَوْعَى ۚ إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا ۚ إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ
 جَزُوعًا ۚ وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا ۚ إِلَّا الْمُصَلِّينَ ۚ الَّذِينَ هُمْ
 عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ۚ وَالَّذِينَ فِي أُمُورِهِمْ حَقٌّ مَعْلُومٌ ۚ لِلشَّيْءِ
 وَالْمَحْرُومِ ۚ وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ۚ وَالَّذِينَ هُمْ مِنَ عَذَابِ
 رَبِّهِمْ مُتَشَفِّقُونَ ۚ إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَا يُمُونُ ۚ وَالَّذِينَ هُمْ
 لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ۚ إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ
 فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ۚ فَمَنْ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ۚ
 وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رِعُونَ ۚ وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَتِهِمْ قَائِمُونَ
 ۚ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ۚ أُولَٰئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُّكْرَمُونَ ۚ
 فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِيَامَكَ مُتَّعِينَ ۚ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ
 عِزِينَ ۚ أَيَطْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةً نَّعِيمًا ۚ كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ
 مِمَّا يَعْلَمُونَ ۚ فَلَا أُقْسِمُ رَبِّ الْمَسْدُقِ وَالْمَغْرِبِ إِنَّا لَقَادِرُونَ ۚ

11, 12, 13, 14. Birbirlerine gösterilirler (*fakat herkes kendi derdindedir*). Günahkâr kimse ister ki, o günün azabından (*kurtuluş için*), oğullarını, karısını, kardeşini, kendisini koruyup barındıran tüm ailesini ve yeryüzünde kim varsa hepsini fidye olarak versin de, tek kendini kurtarsın.

15. Fakat ne mümkün! Bilinmeli ki, o (*cehennem*) alevlenen bir ateştir.

16. Derileri kavurup soyar.

(«Derileri» diye manalandırılan «şevâ» esasen kafa derisi demektir. Vücudun, baş, el, ayak gibi uç uzuvları manasına da gelir.)

17, 18. Yüz çevirip geri dönen, (*servet*) toplayıp yığın kimseyi (*kendine*) çağırır!

19. Gerçekten insan, pek hırslı (*ve sabırsız*) yaratılmıştır.

20. Kendisine fenalık dokunduğunda sızlanır, feryat eder.

21. Ona imkân verildiğinde ise pinti kesilir.

22, 23. Ancak şunlar öyle değildir: Namaz kılanlar, ki onlar namazlarında devamlıdır (*ihmal göstermezler*.)

24, 25. Mallarında, isteyene ve (*isteyemediği için*) mahrum kalmışa belli bir hak tanıyanlar;

26. Ceza (*ve hesap*) gününün doğruluğuna inananlar;

27, 28. Rablerinin azabından korkanlar, ki Rablerinin azabı (*na karşı*) emin olunamaz;

29, 30, 31. Irzlarını koruyanlar -ancak eşlerine ve cariyelerine karşı müstesna; çünkü onlar kınanmaz; bundan öteye (*geçmek*) isteyenler ise, onlar taşkınları ta kendileridir-;

32. Emanetlerine ve ahitlerine riayet edenler;

33. Şahitliklerini (*dosdoğru*) yapanlar;

34. Namazlarını koruyanlar;

35. İşte bunlar, cennetlerde ağırılanırlar.

(Makbul kulların özellikleri sayılırken, başta ve sonda namaza yer verilmesi, namazın önemini apaçık ortaya koymaktadır. 22. ve 23. âyetlerde namaza devam etme ve bu konuda ihmal göstermeme noktasına temas edilmişti; 34. âyette ise namazın bütün haklarını vermenin, yani bir taraftan erkân ve âdâbına riayet etmenin, diğer taraftan namaz dışındaki davranışlarda da, namazın kazandırdığı ulvî hasletleri korumanın önemine işaret edilmektedir.)

36, 37. (*Resûlüm!*) O kâfirlere ne oluyor ki, bölük bölük sağından ve solundan sana doğru koşuyorlar.

38. Onlardan her biri nimet cennetine sokulacağını mi umuyor?

(Müşrikler bölük bölük gelerek, Hz. Peygamber'in etrafındakilerin arasına karışır, onun sözlerini dinleyip, «Şayet bunlar, Muhammed'in dediği gibi cennete girecekler ise, biz elbette onlardan önce cennete gireriz» diye alay ederlerdi.)

39. Hayır (*hiç ummasınlar!*) Şüphesiz biz onları, kendilerinin de bildikleri şeyden yarattık (*fakat ibret almadılar, imana gelmediler*).

40, 41. Şu halde (*işin gerçeği*) öyle (*umdukları gibi*) değil! Doğuların ve batıların Rabbine yemin ederim ki, şüphesiz onların yerine daha iyilerini getirmeye bizim gücümüz yeter ve kimse bizim önümüze geçemez.

42. Ama sen onları (*şimdilik*) bırak da, tehdit edildikleri günlerine kavuşuncaya dek dalsınlar, oynayadursunlar.

43, 44. O gün onlar, sanki dikili bir şeye koşuyorlar gibi, gözleri horluktan aşağı düşmüş ve kendileri zillete bürünmüş bir halde kabirlerinden fırlaya fırlaya çıkarlar. İşte bu, onların tehdit edilegeldikleri gündür!

(«Dikili şey» tapmak için dikilen putlar ya da herhangi bir hedef olarak tefsir edilmektedir.)

(71)

YETMİŞBİRİNCİ SÜRE NUH

Mekke'de nâzil olmuştur; 28 âyettir. Hz. Nuh'un ilâhî elçi olarak gönderilişi ve mücadeleleri anlatıldığından süre bu ismi almıştır.

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Kendilerine yakıcı bir azap gelmeden önce kavmini uyar, diye Nuh'u kendi kavmine gönderdik.

2, 3, 4. Nuh şöyle dedi: Ey kavmim! Şüphenez olmasın ki, ben sizi, «Allah'a kulluk edin; O'na karşı gelmekten sakının ve bana itaat edin ki, Allah bir kısım günahlarınızı bağışlasın ve sizi belli bir vâdeye kadar tehir etsin (*muahaze etmeden yaşatsın*)» diyerek apaçık uyan bir kimseyim. Bilinmeli ki Allah'ın tayin ettiği vâde gelince, artık o ertelenmez. Keşke bilseydiniz!

(«Bir kısım günahlarınızı» denirken, imana gelmezden önceki günahların yahut kul hakkı dışında kalan günahların kastedildiği tefsirlerde belirtilmektedir.)

5. (*Sonra Nuh:*) Rabbim! dedi, doğrusu ben kavmimi gece gündüz (*imana*) davet ettim;

الجزء التاسع والعشرون سورة نوح

عَلَىٰ أَنْ تُبَدِّلَ خَيْرًا مِنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿١١﴾ فَذَرَهُمْ
يَحْوِضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوْعَدُونَ ﴿١٢﴾ يَوْمَ
يُخْرِجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَانَهُمْ إِلَىٰ نُصْبٍ يُؤْفُضُونَ ﴿١٣﴾
خَشِيعَةً أَبْصَرُهُمْ فَهُمْ فِي ذَلَّةٍ ذَلِكَ الْيَوْمِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿١٤﴾

سُورَةُ نُوحٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١﴾ قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٢﴾ أَنْ أَعْبُدُوا
اللَّهَ وَأَتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا ﴿٣﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخْرِجَكُمْ
إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنْ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾
قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ﴿٥﴾ فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَايَ إِلَّا
فِرَارًا ﴿٦﴾ وَإِنِّي كُنْتُ مَدْعُوهُمْ لِيَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصْبَعَهُمْ فِي
ءَاذَانِهِمْ وَأَسْتَعْصَمُوا شَاءَ بِهِمْ وَأَصْرُوا وَأَسْتَكْبَرُوا أَسْتَكْبَرُوا
﴿٧﴾ ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا ﴿٨﴾ ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ
لَهُمْ إِسْرَارًا ﴿٩﴾ فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا ﴿١٠﴾

٥٧٠

6. Fakat benim davetim, ancak kaçmalarını arttırdı.

7. Gerçekten de, (*imana gelmeleri ve böylece*) günahlarını bağışlaman için onları ne zaman davet ettiysem, parmaklarını kulaklarına tıkadılar, (*beni görmemek için*) elbiselerine büründüler, ayak dirediler, kibirlendikçe kibirlendiler.

8. Sonra, ben kendilerine haykırarak davette bulundum.

9. Sonra, onlarla hem açıktan açığa hem de gizli gizli konuştum.

10. Dedim ki: Rabbinizden mağfiret dileyin; çünkü O çok bağışlayıcıdır.